

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 52.371/3
van 4 december 2012

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering 'tot
uitvaardiging van de thema's en de richtsnoeren betreffende
ethisch verantwoord sporten'

Op 14 november 2012 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot uitvaardiging van de thema's en de richtsnoeren betreffende ethisch verantwoord sporten’.

Het ontwerp is door de derde kamer onderzocht op 4 december 2012. De kamer was samengesteld uit Jo BAERT, kamervoorzitter, Jan SMETS en Bruno SEUTIN, staatsraden, Jan VELAERS en Johan PUT, assessoren, en Greet VERBERCKMOES, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Rein THIELEMANS, eerste auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 4 december 2012.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

2. Luidens artikel 23*bis*, derde lid, van het decreet van 13 juli 2007 ‘inzake medisch en ethisch verantwoorde sportbeoefening’, bepaalt de Vlaamse Regering jaarlijks of meerjaarlijks, na breed overleg in de sportsector, een aantal richtsnoeren inzake de ethisch verantwoorde sportbeoefening¹ waarmee de sportverenigingen in hun beleid rekening houden.

De artikelen 33/1 en 33/2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 juni 2008 ‘houdende uitvoering van het decreet van 13 juli 2007 inzake medisch en ethisch verantwoorde sportbeoefening’, bepalen de procedure die wordt gevolgd bij de uitvaardiging van de richtsnoeren.

De richtsnoeren werden voor het eerst bepaald bij het besluit van de Vlaamse Regering van 21 mei 2010 ‘tot uitvaardiging van de thema’s en de richtsnoeren betreffende ethisch verantwoord sporten’. De in dat besluit bepaalde richtsnoeren moesten worden geïmplementeerd met ingang van 1 januari 2011.

Het ontwerp strekt er vooreerst toe de thema’s en de genoemde richtsnoeren te bepalen (artikel 2). Voorts wordt bepaald dat de sportfederaties die erkend zijn op basis van het decreet van 13 juli 2001 ‘houdende de regeling van de erkenning en subsidiëring van de Vlaamse sportfederaties, de koepelorganisatie en de organisaties voor de sportieve vrijetijdsbesteding’, minstens één van de thema’s en minstens twee van de richtsnoeren selecteren en implementeren voor de olympiade 2013-2016 (artikel 3).

3.1. Het ontworpen besluit vindt, in zoverre richtsnoeren worden vastgesteld inzake ethisch verantwoorde sportbeoefening die door de sportverenigingen moeten worden nageleefd, een uitdrukkelijke rechtsgrond in artikel 23*bis*, derde lid, van het decreet van 13 juli 2007. Dat die richtsnoeren binnen de in artikel 2, § 1, van het ontwerp vermelde thema’s worden gesitueerd, doet geen probleem rijzen nu “thema” wordt gedefinieerd als “een positief waardegeheel als onderdeel van het ethisch handelen binnen de sport, dat in acht genomen moet worden ter bescherming en ter bevordering ervan”, waardoor wordt verwezen naar de definitie van “ethisch verantwoorde sportbeoefening” in artikel 2, 14°, van het decreet van 13 juli 2007; de in artikel 2, § 1, opgesomde thema’s komen overigens overeen met de waarden die in de laatstgenoemde decreetbepaling zijn opgesomd. Aangezien artikel 23*bis*, derde lid, van het decreet van

¹ Onder “ethisch verantwoorde sportbeoefening” wordt verstaan “het geheel van positieve waarden en daarmee verband houdende preventieve en curatieve maatregelen, bepalingen en aanbevelingen die eenieder in acht moet nemen met het oog op de bewaring en bevordering van de ethische dimensie in de sport. Deze waarden kunnen onder andere zijn: de rechten van het kind, inclusie, fair play, de fysieke psychische integriteit van het individu, respect voor diversiteit, verantwoordelijkheidszin, solidariteit” (artikel 2, 14°, van het decreet van 13 juli 2007).

13 juli 2007 geen gewag maakt van het bepalen van “thema’s”, dient artikel 2 van het ontwerp wel te worden gesteund op de algemene uitvoeringsbevoegdheid van de Vlaamse Regering, bedoeld in artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’, gelezen in samenhang met artikel 2, 14°, en 23bis van het decreet van 13 juli 2007.

3.2. In artikel 3 van het ontwerp wordt bepaald dat elke sportfederatie voor de olympiade 2013-2016 één van de thema’s en minstens twee van de richtsnoeren, vermeld in artikel 2 van het ontwerp, selecteert en implementeert. Dat artikel 3 heeft geen betrekking op het vaststellen, door de Vlaamse Regering, van richtsnoeren en kan derhalve geen rechtsgrond vinden in artikel 23bis, derde lid, van het decreet van 13 juli 2007.

Om nadere toelichting gevraagd omtrent de rechtsgrond van artikel 3 van het ontwerp, verklaarde de gemachtigde wat volgt:

“Het besluit van de Vlaamse Regering van 20 juni 2008 houdende uitvoering van het decreet van 13 juli 2007 inzake medisch en ethisch verantwoorde sportbeoefening, artikels 33/1 en 33/2, ingevoegd bij besluit van de Vlaamse Regering van 19 december 2008, voorziet in een open coördinatiemethode om dit overleg en proces met de sportverenigingen te structureren en thema’s en richtsnoeren uit te vaardigen. Dit uitvoeringsbesluit richt zich tot de sportfederaties, die erkend zijn op basis van het decreet van 13 juli 2001 houdende de regeling van de erkenning en subsidiëring van de Vlaamse sportfederaties.

Het is een methode voor gestuurde zelfregulering van de sportsector. Zelfregulering betekent dat de sportsector zelf, voor zichzelf, met een hoge graad van autonomie, bindende maatregelen opstelt, uitvoert en handhaaft. Het betreft hier wel een gestuurde vorm van zelfregulering, waarbij de eigen normatieve uitwerking door de sportorganisatie binnen de wettelijke gestelde grenzen moet blijven.

In uitvoering van de open coördinatiemethode hebben we na consultatie van de sportsector moeten vaststellen dat de diversiteit tussen de sportfederaties erg groot is. Het top down opleggen van een aantal generieke richtsnoeren waaraan alle sportfederaties moeten voldoen is niet realistisch: er zijn grote en kleine federaties, grote verschillen tussen sporttakken en de problemen waarmee men geconfronteerd wordt of de opportuniteiten die men inzake ethiek in de sport kan zien, recreatieve versus competitieve sporten, seniorenportfederaties versus jeugdsport, etc.

We geven de sportfederaties een kader, waarin we vereisen dat ze rond minstens één thema, en minstens twee richtsnoeren werken. Hierop kunnen we dan ook controle uitvoeren. Sportfederaties die meer wensen te doen, houden we hiermee niet tegen.”

Ondanks die uitleg dient te worden vastgesteld dat artikel 23bis, derde lid, van het decreet van 13 juli 2007 geen ruimte laat voor het laten selecteren door de sportfederaties van richtsnoeren die ze in acht zullen nemen, en nog minder voor het selecteren van thema’s, die als “sportieve waarden” in het decreet van 13 juli 2007 zelf worden bepaald (artikel 2, 14°). Evenmin bevat artikel 23bis, derde lid, ter zake enige delegatie aan de Vlaamse Regering.

Voor artikel 3 van het ontwerp is derhalve geen rechtsgrond voorhanden.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

OPSCHRIFT

4. In het opschrift van het ontwerp zou kunnen worden vermeld dat het ontworpen besluit betrekking heeft op de thema's en de richtsnoeren voor de olympiade 2013-2016, dit om de opeenvolgende besluiten in het opschrift van elkaar te kunnen onderscheiden (anders dan door middel van de afkondigingsdatum). De gemachtigde verklaarde zich akkoord met dit voorstel.

AANHEF

5. In het tweede lid van de aanhef kan de rechtsgrond voor het ontworpen besluit nog worden gepreciseerd door te verwijzen naar het derde lid van artikel 23*bis* van het decreet van 13 juli 2007.

DISPOSITIEF

Artikel 2

6. In artikel 2, § 2, 1°, a), van het ontwerp wordt als richtsnoer bepaald dat de "Panathlonverklaring" over ethiek in de jeugdsport van 24 september 2004 binnen de federatie en de sportclubs dient te worden geconcretiseerd en geïmplementeerd. Die verklaring zou, om de kenbaarheid van de regelgeving te verzekeren, als bijlage bij het ontwerp moeten worden opgenomen, of minstens dient de vindplaats ervan te worden aangegeven.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Greet VERBERCKMOES

Jo BAERT